

Nawet Bałcerowicza decyzję Tuska

organizacja krytykuje

7 stycznia 2025

Forum Obywatelskiego Rozwoju (FOR) skrytykował decyzję o wpisaniu Polsatu i TVN na listę firm strategicznych. W komunikacie przedstawiono też analizę wskazującą, że właściwie jest to działanie bezprawne.

FOR zwraca uwagę, że ustawa o kontroli niektórych inwestycji określa „zasady kontroli nabywania m.in. udziałów albo akcji czy przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, których skutkiem byłoby nabycie istotnego uczestnictwa lub dominacji nad chronioną spółką”. „Celem ustawy jest ochrona porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego – wyjątków od unijnych swobód przepływu przedsiębiorczości i kapitału, przewidzianych w art. 52 ust. 1 i art. 65 ust. 1 »Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej«” – napisano.

Zwrócono również uwagę, że „mechanizmy przewidziane w ustawie są ograniczone do podmiotów chronionych wymienionych w rozporządzeniu”. „Nie ulega wątpliwości, że uzależnienie nabycia akcji lub udziałów albo przedsiębiorstwa od decyzji ministra jest daleko idącym ograniczeniem wolności gospodarczej. Równie restrykcyjne jest też jednak samo wpisanie podmiotu na listę, ponieważ znacząco podwyższa to ryzyko inwestycyjne – ogranicza krąg podmiotów zainteresowanych ulokowaniem kapitału w takiej firmie, a także samą zdolność spółki do poszukiwania inwestorów” – oceniono.

W komunikacie podkreślono, iż „rząd nie ma jednak dowolności we wpisywaniu przedsiębiorstw na listę podmiotów chronionych”. Można bowiem dokonać wpisu tylko w konkretnych sytuacjach. I wymienione są konkretne warunki.

Pierwszym jest odpowiadanie celowi ustawy, czyli „ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego w zgodzie z przepisami unijnymi”. Tu należy zaznaczyć, że jest to ogólny zapis, który można dowolnie właściwie interpretować.

Drugim warunkiem jest prowadzenie przez podmiot działalności w jednej z 14 branż wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy. Wskazano tutaj „wytwarzanie energii elektrycznej, produkcję benzyn silnikowych lub oleju napędowego, przeładunek w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, oraz, co najważniejsze dla omawianej sprawy, działalność telekomunikacyjną”.

Trzecim warunkiem jest uwzględnienie przez rząd wymogów z art. 4 ust. 2 ustawy, „które można określić jako kryteria proporcjonalności”. Należą do nich „istotny udział danego podmiotu w rynku, skala prowadzonej działalności, rzeczywiste i wystarczająco poważne zagrożenia dla fundamentalnych interesów społeczeństwa związane z prowadzeniem działalności przez ten podmiot, brak możliwości wprowadzenia środka mniej restrykcyjnego” oraz „niezbędność zastosowania kontroli inwestycji dla zapewnienia ochrony porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego”.

„Nietrudno zauważyć, że są to kryteria wyśrubowane, co ma uzasadnienie w daleko idącej ingerencji państwa w wolność gospodarczą chronionego podmiotu. Obowiązywanie tego typu ograniczeń w społecznej gospodarce rynkowej siłą rzeczy dopuszczalne jest jedynie na zasadzie wyjątku uzasadnionego ważnym interesem publicznym. Stąd w dotychczasowym rozporządzeniu na liście ujętych było zaledwie 17 podmiotów – zarówno publicznych, jak i prywatnych” – wyjaśnia FOR. „Decyzja premiera o wpisaniu TVN-u i Polsatu na listę podmiotów chronionych jest co najmniej kontrowersyjna. Jej uzasadnienie jest bowiem problematyczne z punktu widzenia każdego z trzech wspomnianych kryteriów wpisu podmiotu na listę” – oceniono.

Wskazano także na ograniczenia wynikające z prawa UE. Dalej zaś FOR ocenia, iż „wydaje się, że przyjęte przez polski rząd rozwiązanie mogłoby nie obronić się przed Trybunałem Sprawiedliwości i zostać uznane za naruszające m.in. przepisy dotyczące swobody przepływu kapitału lub przedsiębiorczości”. „Rządowe restrykcje nie spełniają bowiem wymogów proporcjonalności. Inną kwestią jest jednak to, czy do takiego postępowania kiedykolwiek by doszło – tym bardziej, że nie wydaje się, by TVN i Polsat były zainteresowane kwestionowaniem wpisania ich na listę” – zaznaczono.

„Niezależnie od dalszych losów przyjętego rozporządzenia oraz samego mechanizmu kontroli inwestycji, historia ze wpisaniem TVN-u i Polsatu powinna być przyczynkiem do pogłębionej debaty nad kształtem kontroli inwestycji w Polsce. Jest bowiem możliwe przyjęcie takich regulacji, które jednocześnie będą zgodne z prawem unijnym, proporcjonalne i ograniczające arbitralność władzy” – optymistycznie kończą autorzy komunikatu, którymi są analityk prawny FOR Piotr Oliński i młodszy analityk prawny FOR Eryk Ziędalski.

Autorstwo: DC

Na podstawie: FOR.org.pl

Źródło: [NCzas.info](https://nczas.info)